48ste jaar. — Nr 78. Zaterdag 29 Juni 1901.

Men schrijft in te **Tongeren** bij J. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 29e JUNI 1901.

VAN ALLES WAT.

De bespreking van het referendum, het A.S., de herziening en al de oude afgezaagde kwesties, welke citoyen Janson, de in België verdwaalde afstammeling der Jacobijnen, in de Kamer is komen uitpakken, werd eerst gisteren gesloten.

Reeds den eersten dag had men het debat kunnen sluiten en tot de ernstige zaken terugkeeren.

Dat was naar het scheen het gevolg dat het met redenen gestaafd advies, door den heer minister de Smet-de Naeyer over het voorstel van den radikalen afgevaardigde gegeven, moest meebrengen.

De minister-voorzitter had gesproken als Staatsman en met opmerkenswaardige duidelijkheid de twee hoofdgebreken van het voorstel aangewezen : het moet verworpen worden omdat het ongrondwettelijk is ; het moet verworpen worden, omdat het eene aanleiding is tot woelingen, een oproep tot wanorde, eene uitdaging in het gelaat onzer bevolking die rust en veiligheid noodig heeft.

Dat waren twee redenen voor het stemmen van de voorafgaande kwestie ; en dat was inderdaad het besluit van den achtbaren minister.

Maar er is geene voorafgaande kwestie meer, en dit woord zelf verliest zijnen zin, wanneer men, na het te hebben uitgesproken, een debat laat voortduren tot het uitgeput is.

De rechterzij, altijd toegevend jegens de tegenstrevers, die zulks waarlijk niet verdienen, heeft M. Vandervelde laten spreken, en deze heeft het zoo aangelegd — men kon het voorzien — dat hij slechts in de volgende zitting zou gedaan hebben.

En hoeveel zal men er na hem nog moeten aanhooren ?

En zij zullen langdradig weten te zijn. Citoyen Dimblon heeft het gezegd, aldus de taktiek zijner vrienden ontmaskerend.

Welk tijdverlies !

Welhoe, de Kamer heeft zich veroordeeld tot het strafregiem van twee zittingen per dag, om de achteruitgebleven begrootingen te bespreken, en onmiddelijk na deze beslissing leent zij zich welwillend tot de obstructie beweging, op touw gezet door radicalen en socialisten !

Is de bespreking, sedert Donderdag van verleden week begonnen, nuttig of tijdig, ja of neen ?

Waarop kan zij uitloopen ?

Zal zij ons iets nieuws leeren ? Neen, niet waar ?

Ha ! ongetwijfeld, zij die ze hebben uitgelokt, zullen er hun voordeel bij vinden, hopen zij, daar hun doel zeer duidelijk is : in de Kamer zelf de woeling te beginnen, die zij gaarne zouden zien overslaan op straat.

Weten wij soms niet waartoe de vrienden van M. Janson in staat zijn ? Er zijn la waaizittingen in 't vooruitzicht.

Ik zou geen schrikaanjager willen zijn, maar ik vrees dat de meerderheid spijt zal hebben over hare al te groote toegevendheid jegens eene minderheid, bezield met revolutionaire inzichten, waarvan zij overigens geen geheim maakt.

't Is niet altijd gemakkelijk, de ondervinding heeft het geleerd, de onlusten te beteugelen, wanneer de ophitsing van het parlementair preekgestoelte komt ; maar een weinig voorzichtigheid en krachtdadigheid is voldoende, om de ophitsing te beletten.

De vooralgaandelijke kwestie, gestemd aanstonds na de redevoering van M. de Smet-de Naeyer, zou er kort spel mee gemaakt hebben.

Wie weet welke lange reeks van redevoeringen, geweldige of vervelende, men nu zal moeten ondergaan, omdat men ze dan niet gestemd heeft ?

* * *

Wie in nesten zitten, zijn de doctrinairs.

De meerderheid onder hen, heeft met reden een afschuw van het A. S., en het door Janson voorgesteld referendum lacht hun evenmin toe.

Zij die in de gemeenteraden zetelen, die burgemeester of schepenen zijn, weten zeer goed dat het eerste gevolg van het algemeen stemrecht zou zijn, ze van de stadhuizen te kegelen.

Met dergelijke overtuiging, zijn die afgevaardigden niet geneigd, het in aanmerking nemen van het voorstel Janson te stemmen ; zij rekenen er stellig op dat het zal verworpen worden.

Maar van een anderen kant, kunnen zij er niet toe besluiten, zich bij de rechterzij te scharen en eene stemming uit te brengen, die de goedkeuring zou in zich besluiten van de herziening, gedaan in 1893, door M. Beernaert.

't Zou wel kunnen gebeuren, dat zij zich gedroegen als kleinmoedigen, en zich... onthielden.

* * *

De *Indépendance* bericht dat op de vergadering van de socialistisch-liberale linkerzij, partijgangers van het A. S., de citoyen Vandervelde zou gezegd hebben :

« Eerst zullen wij de straat loslaten en wij verwittigen u dat wij die, eens ontketend, niet meer zullen kunnen intoomen. Vervolgens en te gelijkertijd in de Kamer, stelselmatig obstructionisme, geleid derwijze dat de stemming van het budjet der wegen en middelen eene onmogelijkheid wordt vóór de herziening. »

Het blad voegt er bij dat talrijke progressisten gevraagd hebben om te mogen overwegen en dat van hunnen kant MM. Feron en Lorand verklaard hebben, dat zij dergelijke taktiek niet kunnen bijtreden, omdat dit het zekerste middel was om de liberale burgers, van het A. S. afkeerig te maken.

* * *

De verzuivering en reinhouding der kinderen, en wel bijzonder van zeer kleine kinderkens, is van het hoogste gewicht. Voor de laatsten is verzuivering dikwijls eene levenskwestie. Een kind, dat aan verzuivering lijdt, vindt de noodige rust niet. Dikwijls wordt er gezegd van een kindje dat grijst of schreeuwt : zoo moet het groot worden. 't Is allemaal wel ; maar het grijzen moet zijne grenzen hebben. Een kind dat grijst, moet goed verzorgd worden. Heeft het honger, spijs het matig ; heeft het iets anders noodig, help de natuur, maar pas altijd op voor de goede verzuivering uwer kinderen. Vele moeders verwaarloozen het, zij vergeten dat het spreekwoord zegt :

« Reinigheid bij de geboorte behoudt vele moeders ; reinigheid na de geboorte vele kinders. »

LICHT.

Die licht zoekt, vindt het, toch gewoonlijk.

Een schoolknaap moet een vraagstuk oplossen. Is het moeilijk, toch zal hij er gewoonlijk uitgeraken, als hij standvastig blijft zoeken.

Den 4 februari 1867, verlaat de vorst Mexico met ongeveer 600 man en vestigt zich te Queretaro, waar hij zich hoopt te verdedigen. Juarez belegerde hem 68 dagen, en toen nog moest het verraad van Marques den keizer tot de overgave bewegen.

Eenige getrouwen raadden Maximilian te vluchten : doch hij weigerde met verontwaardiging.

Men sloot hem op in eene cel van het klooster Las Capuchinas. De cel was slechts tien pas lang op drie breed ; zij had voor meubels een veldbed, eene kas, twee rieten stoelen.

Men had den gevangene alles ontstolen ; hij had nog slechts een hemd en wanneer men het waschte, hield hij zijne frak altijd dicht geknoopt.

Den 13 Juni vergaderde de krijgsraad ; het waren bijna allen slecht befaamde officieren die er deel van maakten. De strafuitvoering had den 16 moeten plaats hebben, doch zij werd uitgesteld tot 19 Juni.

De keizer werd met twee zijner lotgenooten verwezen. Toen de veroordeelden wisten dat zij maar eenen nacht meer te leven hadden, deden zij hunnen geestelijken plicht en communiceerden te samen, Miramon zag er bleek uit. Mejia was opgetoogen ; hij was een Indiaan, en voor zijnen meester te sterven was zijne grootste eer.

De keizer deed de soldaten, die voor de executie bestemd waren, binnenkomen ; zij traden met neergeslagen oogen binnen. Hij gaf hun wat er overschoot in zijne beurs, en vroeg hun goed te mikken op dengene die hun keizer was geweest.

Een der soldaten, die nog ontroerder was dan de andere, bad de hand niet toegerekt ; de keizer naderde hem en gaf hem zijnen cigarenkoker : « Neem dit, zegde hij, en bewaar het als eene herinnering. »

De stoet stelde zich in beweging. Hij bestond uit een escadron lanciers, een muziek dat eene lijkmarsch speelde, een batsillon infanterie en drie doodskisten, ieder door vier Indianen gedragen.

Op de executieplaats gekomen, sprak Maximilian eenige woorden van vergiffenis, en dan zegde hij met een stillen glimlach tot den officier die het strafpeloton commandeerde : *A la disposicion de usted* (tot uwe beschikking.)

Miramon viel als neergebliksemd ; Mejia moest afgemaakt worden door een kogel in het hoofd ; de keizer viel tegen het kruis, waartegen hij geleund was.

Zoo eindigde die smartelijke gebeurtenis die schier alle hoven van Europa in rouw dompelde.

WERKMANSZONEN.

Iets waaraan vele ouders en vooral vele vaders uit den werkmansstand wellicht nog nooit gedacht hebben of niet genoegzaam hebben in overweging genomen, is de vraag om te weten welken invloed de geleerdheid kan hebben op het somber spook der armoede.

Het is een stellig feit, eene onwederlegbare waarheid, dat diegenen, die het geluk gehad hebben eene zekere geleerdheid te bekomen, veel bekendiger en kunniger zijn in het handwerk, waarop zij zich toelegden en waarin zij hun bestaan van een gansch leven moeten vinden. Hun verstand is meer geopend en hun oordeel gezonder en meer geoefend, dewijl zij door hunne ervaringen in staat zijn door zich zelven te denken.

Van eenen ongeleerden dwazen mensch, maakt men slechts een werktuig, dat handelen zal, zooals hij het geziet heeft, en, evenals het werktuig, den ouden slenter zal volgen, zonder ontwikkeld denkvermogen, zonder kommer of berekening van wat er noodwendigerwijze eens komen zal.

Onmogelijk voor hem zich ooit te verheffen ; onmogelijk ooit als waarachtig nuttig wezen in de maatschappij op te treden.

Gebeurt het, dat het handwerk, welk hij in zijne jeugd geleerd heeft, vervalt of dat nieuwe noodwendigheden zich aanbieden — in de wereld valt immers zooveel voor — dan staat hij daar, de ongeleerde, niet wetende wat aanvangen en zonder hulpmiddelen tegen het nakend gevaar, onmachtig zich een bestaan te verschaffen, en hij vervalt, hij vervalt gedurig, totdat de schrikkelijke armoede aan zijne deur komt kloppen.

—

Hij, integendeel, die de noodige kennissen ontvangen heeft en die eigene gedachten bezit en in staat is te onderscheiden wat hem voor- en nadeelig zou kunnen zijn, die vooruitziet en zelf berekeningen maakt, zal nooit tot dit uiterste einde gebracht worden. Zijn eigen verstand zal hem richten, zijne geleerdheid zal hem nieuwe middelen aanwijzen, waardoor hij in staat zal worden gesteld door zijn eigen zich opnieuw een eerlijk en treffelijk bestaan te kunnen aanschaffen.

Ook zal hij er zich op toeleggen zijne kinderen eene gorde opvoeding en duurzaam onderwijs te doen geven ; ja, hij zal werken, zwoegen en slaven, dag en nacht, en bezig zijn om zijne lievelingen hoe langer hoe liever, totdat zij de jongelingsjaren bereikt hebben, te laten ter school gaan ! Hij immers kent de waarde van het onderwijs en kan er met volle kennis van zaken over oordeelen !

Hij weet, dat, ware hij een dwaas, ongeleerd mensch geweest, hij ongelukkig zou zijn en wie weet, misschien het brood voor vrouw en kinderen niet hadde kunnen winnen !

Dit alles moge zonderling schijnen, vreemd voorkomen en misschien stuiten tegen het ongeloovig oordeel van niet licht te overreden personen ; doch ziet maar eens rondom u, slaat alles aandachtig gade en zegt ons of het niet waar is, dat de meeste armen in de grootste onwetendheid wroetelen, en of zij, die kennis en wetenschap bezitten, zich over het algemeen ten allen tijde geene bestaanmiddelen verschaffen kunnen ? Ziet goed toe en zegt ons of zij het niet zijn, die zelven geleerd en onderwezen zijn, welke het grootste belang aan het onderricht hunner kinderen hechten ?

—

Slaat dit alles goed gade, brave werklieden, en wij zijn op voorhand verzekerd dat gij de noodzakelijkheid zult inzien en tot de overtuiging komen dat uwe kinderen zullen en moeten onderwezen worden.

Ten slotte zult gij met ons instemmen dat onderwijs en opvoeding degelijke beschermmiddelen zijn tegen de armoede, die ons zoo dikwerf komt overvallen.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Op de markt van TONGEREN van verleden donderdag waren te koop gesteld : 292 koeien en kalveren, 1 schapen, 167 vette varkens, 1777 magere varkens.

Paardenmarkt *te Tongeren*, DINSDAG **23e JULI.**

GENOOTSCHAP VAN DEN **H. Vincentius à Paulo.** — Aanbidding van den eersten vrijdag der maand, den 5e JULI aanstaande, in Onze-Lieve-Vrouw Kerk, van 2 tot 6 ure.
Lof en Fransch sermoon, om half zes.

ASSOCIATIE VAN HET H. SACRAMENT EN HET WERK DER ARME KERKEN. — Vrijdag 5e JULI, Lof en Fransch sermoon, om 3 1/2 ure, in Onze-Lieve-Vrouwe Kerk.
Aanbidding van 2 tot 6 ure.

APOTHEEK.-ZONDAGSRUST.

MORGEN ZONDAG zal de Apotheek van
M. FRANCKEN
alleen open blijven, *van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts*, VOOR DE DRINGENDE NOODWENDIGHEDEN.
De Comptante betaling zal vereischt worden.

Mgr Keesen, senator, zal binnen kort het voorwerp zijn eener nieuwe betooging van hulde en dankbaarheid.

Talrijke katholieken hebben het verlangen uitgedrukt een bewijs hunner erkentenis aan te bieden aan Mgr Keesen, voor zijn krachtdadig en onverpoosd streven in het verdedigen van de rechten der geestelijken.

In het politiek leven getreden na dertig jaren als priester werkzaam te zijn geweest, heeft Mgr Keesen zich den pijnlijken toestand herinnerd waarin zich de meesten onzer geestelijken bevinden, vooral op den buiten.

Niemand heeft met meer vuur en met meer gezag kunne zaak verdedigd dan deze oud-dorpspastoor, die hunne ontbeeringen gedeeld heeft en die zich, gelijk zij, verarmd heeft voor de goede werken.

Een uitvoerend komiteit is ingericht geworden als volgt :

Voorzitters : Mgr Cartuyvels, onder-rector der Hoogeschool van Leuven, en M. Stegers, voorzitter van den provincialen raad van Limburg.

Secretarissen : De H. H. Nuijens, pastoor en provoost der Boerengilden, te Strombeek-Bever ; de Thier, pastoor te St-Nicolas-bij-Luik, en Ooms, notaris te Tessenderloo.

Secretaris-Schatbewaarder : De Eerw. heer Mellaerts, algemeen secretaris van den Boerenbond van Leuven (Recolletten straat, 24).

De inschrijvers zullen het portret van Mgr Keesen ontvangen alsook een verslag van de bijeenkomst.

Borgloon. — *Het feest* van het Davidsfonds, verleden zondag ingericht, is opperbest gelukt.

De voordracht, gegeven door M. Leonaerts, schoolopziener te Hasselt, handelde over de vlaamsche beweging ; de achtbare spreker is dikwijls toegejuicht geworden.

De zitting eindigde door een muziekaal feest dat zeer wel gelukte.

Voor de eerste maal dat het Davidsfonds een feest inrichte, is alles goed afgeloopen, en zulks belooft voor de toekomst.

—o— Morgen zondag, groote tentoonstelling **van rozen**, op het Stadhuis te Borgloon.

Volgens onze inlichtingen, zal zij zeer prachtig zijn en zullen er een groot getal tentoonstellers aan deel nemen.

—o— Morgen zondag, zal de **wielrijdersclub « Looz-Velo »** een uitstapje doen naar Genck ; een uitmuntend banket zal er de reizigers verwachten.

Vertrek uit Loon ten 8 ure.

In de lijst der belooningen toegekend ter gelegenheid van den zestienden jaarlijkschen wedstrijd van **voortteelende paarden**, ingericht te Brussel in de groote hall van het Park der Vijfdigste verjaring, bemerken wij met voldoening de namen der volgende personen, wonende in het arrondissement Tongeren :

Wij hebben het genoegen in het arrondissement Tongeren te vermelden : M. Eugène Warnants van Desseneer-Wintershoven, die er twee prijzen bekwam heeft met zijne twee prachtige hengsten ; en M. Martin, van Bitho bij Tongeren, die een 2e prijs bekomt voor met zijn merrieveulen Grisette.

Onze oprechte geluckwenschen !

Dank aan de pogingen van onzen verkiezelen volksvertegenwoordiger M. Desmaisières, was de provincie voor de eerste maal vertegenwoordigd in de jury van dezen wedstrijd, door M. Jos. Denvoz van Vliermael.

Achel. — Heden zaterdag 29e Juni, is het kanton Achel in volle feest. Men viert er met groote plechtigheid de 25e verjaring van het in functie treden van den edelen heer Jos. Gielen, den beminden vrederechter van dit kanton.

Door heel het kanton is een komiteit gevormd, waaraan alle gemeenten zonder onderscheid deelmaken.

Een groot banket is den geachten magistraat aangeboden geworden, die gedurende een kwart eeuws met zoo veel nauwgezetheid, daar zijne functie heeft uitgeoefend.

Geen man, geen kind of hij huldigt den braven gerechtsdienaar, die zoovele zaken in der minne heeft geschikt, die voor iedereen met woord en daad ter hulp staat, kortom die door kleine en groot als de ware rechter van vrede wordt gehuldigd.

Wij ook sluiten ons bij die algemeene feestviering aan en koesteren de zoete hoop, den heer Gielen, nog lange jaren tot geluk van het kanton Achel, altoos in vrede, daar werkzaam te zien.

Provincieraad. — De opening van den gewonen zittijd van den Provincieraad zal aanstaande dinsdag, 2e Juli, plaats hebben.

De Gouverneur der provincie Limburg, brengt ter kennis der belanghebbenden dat de inschrijvingen van de examens tot bekoming van het bekwaamheidsdiploma, wegens het onderwijs der gymnastiek, in de gestichten van middelbaar onderwijs van den 15e Juli tot en met den 3e Augustus, zonder kosten genomen kunnen worden, in de bureelen der 1e afdeeling van het provinciaal Bestuur te Hasselt.

Officieele akten.

Bij koninklijk besluit van 22 Juni 1901, wordt de heer Bellefontaine (F.), benoemd tot burgemeester der gemeente Sluize.

—o—

M. de Major Canon, komt Luitenant-Kolonel bij het korps van een etat-major benoemd te worden.

M. de Luitenant Musyck, komt tweede kapitein van artillerie benoemd te worden.

DE DOCHTER
van den
VALSCHMUNTER

Een verhaal van de Russische grenzen.

19de VERVOLG.

Hij steeg af en hielp Esther bij het uitklimmen. Deze zag, dat zij voor een alleenstaand huis aan den straatweg hadden opgehouden.

De huisdeur werd geopend. Esther betrad de donkere ruimte en hoorde, dat de buisdeur achter haar gesloten werd.

Het volgende oogenblik werd Esther een doek over het hoofd geworpen en zoo vast ineengedraaid, dat zij bijna stikte.

Buitendien voelde zij, dat krachtige mannenvuisten haar grepen en haar handen en voeten eveneens met doeken te samen gebonden werden.

Het angstwekkende van den overval, de schrik bovendien werkten op Esther zoo overweldigend, dat zij haar bewustzijn verloor.

XI.

Onmiddellijk nadat Koppenhagen hem verlaten had, was Walewski noch verschrikt noch terneergeslagen.

De bedreiging, die de brutale hem anders vreemde man zich tegenover hem had laten ontvallen, wekte zijn toorn en zijne krachtdadigheid.

Hij betreurde bijna dat hij den ellendeling niet terneer geslagen had, die het waagde hem tot deelgenoot en medeplichtige van eene valschmuntersbende te willen maken.

Wel is waar zou dit erge gevolgen voor hem kunnen gehad hebben, doch wat gold hem zijn leven ? Was hij niet een ongelukkige op wien het lot al zijne gramschap schenen uit te storten ?

Zonder vaderland, zonder middelen, zonder uitzicht in de toekomst, altijd in het gevaar te worden gedood of tot een smadelijken dood naar Rusland te worden uitgeleverd, wanneer men hem thans hier niet onder allerlei kwellingen sterven liet.

Waarom zou hij zich dan nog aan het leven hechten ? Maar ongewroken en weerloos zou hij niet sterven en langzamerhand rijpte bij hem het besluit, wanneer zijn verleider weer mocht verschijnen hem vol krachtdadigheid te gemoet te treden, al ware het slechts om hem te toonen, hoezeer hij hem verachtte.

Walewski's oogen dwaalden in de ruimte rond, om naar een wapen te zoeken, en vond dit ten slotte in een ijzeren kandelaar op welken thans nog een stuk keers brandde.

Deze van onderen met lood gevuld, was een niet te verachten wapen en kon in de handen van eenen vertwijfelde geducht genoeg worden.

Als hij echter zijnen vijand werkelijk neersloeg, wat dan ? Had deze hem niet gezegd, dat de uitgang dag en nacht bewaakt werd ?

Nu kwam Walewski op de wanhopige gedachte, of hij niet beproeven kon de kleederen van den vermoordeden te trekken en dus de schildwachten te verschalken.

Maar hij wist immers niet eens waarheen zich te wenden, als hij buiten de deur kwam, of hij zich onder den grond, in een kelder of misschien onbewoond gebouw bevond.

Uren lang had hij zijne gedachten met geweldadige plannen gekweld, tot de vermoeienis hem eindelijk overviel.

Hij wist dat hij gerust slapen kon tot zijn vijand terugkeerde ; hij blies daarom het laatste eindje keers uit, hoewel hij geene middelen bezat, om het weer aan te steken en legde den kandelaar naast zich gereed, zoodat hij dezen bij zijn ontwaken onmiddelijk grijpen kon.

Toen hij ontwaakte deden honger en dorst hem gevoelen dat hij geruimen tijd moest geslapen hebben en het eerste waarnaar hij greep, was het overgebleven van het voedsel en van den wijn.

Een dronk water zou hem thans wel aangenamer geweest zijn, dan deze hongaarsche wijn, want reeds in den slaap was hij door dorst gekweld, en in den droom had hij zich voortdurend aan koele bronnen verkwikt, zonder dat echter zijn dorst scheen af te nemen.

Walewski meende er met zekerheid op te kunnen rekenen, dat zijn verleider wel weer spoedig bij hem zou binnentreden.

Vele uren waren voorbijgegaan en nog altijd zat Walewski te vergeefs wachtend op den rand van het bed, den ijzeren kandelaar tot tegenweer gereed, in de hand.

De heldere oogenblikken werden zeldzamer maar in één daarvan verbeeldde zich Walewski, dat in de duisternis een hand over zijn bed gleed, over de deken. Een hand, een vreemde, onzichtbare hand !

Deze inbeelding had iets zoo verschrikkelijks, dat zij op eenmaal het geheele bewustzijn van Walewski wakker riep.

Hij sprong op en greep krachtig toe. Er klonk een zachte kreet van pijn en Walewski had een grove, beenderige hand gegrepen.

— Wie is daar ? schreeuwde hij, nog altijd half verdoofd, anders zou hij misschien toegeslagen hebben.

Een heesche stem antwoordde : — Stil, stil, men zou u vermoorden. « Goj, » ga met mij mee, Esther wil het, Baruch heeft het beloofd !

— Baruch, zijt gij daar ? fluisterde nu Walewski. Hoe komt gij hier !

— Esther wil het — Baruch doet alles wat Esther wil — Esther heeft het bevolen — Baruch heeft de deur gevonden — Baruch heeft den « Goj » hooren schreeuwen, kom, gauw !

Het meest zeker wel de indruk wezen, dien het noemen van Esther's naam op Walewski teweegbracht, dat deze op eens alle moedeloosheid kon vergeten en bereid was alle hinderenissen te overwinnen.

Wellicht ook bemoedigde hem de tegenwoordigheid van een levend wezen, dat hem tot helper was gezonden.

Daar hij uit Baruch's woorden iets van eene deur meende verstaan te hebben wilde hij zich daarheen wenden, maar de ongelukkige trok hem op den grond en wees hem de houten bedstee.

Walewski's zoekende handen tastten hier weldra in de ruimte, en daaruit vermoedde hij, dat zich ergens onder het bed een klein valluik bevond, dat door Baruch, die van beneden kwam, geopend was.

Hij voelde de smalle opening, door welke hij zich liet afzakken, zonder dat zijne voeten den grond vonden. Baruch's stem hoorde hij niet meer, hij wist dus ook niet, of hij zijne handen, die hij tot nu toe krampachtig had vastgehouden, moest loslaten of niet.

Ten slotte dwongen hem de vermoeienis zijner handen en de kramp in zijne spieren los te laten ; hij viel tamelijk diep naar beneden, en kwam met zulk eene kracht op den harden grond neer, dat hij voor eenige oogenblikken het bewustzijn verloor.

Toen hij weer geheel tot zichzelven kwam voelde hij dat Baruch zijne handen vastbield en daarvan de vingers telde.

Hij kwam ook hierbij slechts tot den gewonen uitslag, want Walewski hoorde hem mompelen :

— Negen, elf — negen elf — evenals hij Baruch, waarom is de « Goj » niet de ladder afgegaan, de « Goj » heeft zich naar beneden laten vallen, hihihihihi !

Walewski voelde om zich heen en ontdekte een leer, die van boven naar beneden voerde, en die hij niet had gevonden, waarschijnlijk omdat hij op de aanwijzingen van Baruch niet genoeg acht geslagen had.

Baruch greep nu zijne hand en zegde zacht :

— Kom, « Goj, » gauw : gauw !

Hij trok hem aan de hand voort en Walewski bemerkte, dat hij zich in eenen nauwen gang bewoog, wijl hij zich nu eens rechts dan links aan de muren stootte.

Het hoofd droeg hij voorzichtigheidshalve gebukt, om althans dit niet te stoten en zoo volgde hij, zoo goed hij kon, zijn geleider.

Plotseling hield deze stil.

Walewski hoorde uit de verte een dof, regelmatig geluid, als dat van zware hamers tot zich doordringen.

— Blijf hier, « Goj » — Baruch komt terug — morgen, overmorgen — als alles weg, zeker hier — verder gaan — Baruch Esther zeggen dat gij gered zijt.

— Baruch ! hoe maakt Esther het ? vroeg Walewski gejaagd.

— Esther weent, omdat de « Goj » gevangen is — Baruch moet hem redden — Esther wil het — Baruch komt terug ?

Uit de verte klonk een kort gillend fluiten. Baruch liet plotseling Walewski's hand los en deze hoorde slechts de stappen van den zich verwijderende.

Walewski gevoelde, dat hij weer alleen was.

Het scherpe fluitje weerklonk nog eens. Het doffe dreunen verminderde allengs en hield eindelijk geheel op. Nu hoorde Walewski nog eene zware deur dichtvallen.

Doodelijke stilte omgaf hem ook nu weer, hoe scherp hij ook luisterde.

Nadat de jonge Paul nog eenen tijd lang als ademloos had gewacht, sloop hij verder met de grootst mogelijke voorzichtigheid door den gang, de muren rechts en links met de handen betastende tot hij plotseling bij een draai kwam en zijne handen in eene ruimte tastten, waardoor hij bemerkte dat de gang in eene grootere ruimte verliep.

Nu knielde hij neer om te onderzoeken, of de gang soms niet naar de diepte voerde en bij dus het geen val werd bedreigd.

Toen hij bespeurde, dat dit niet het geval was, onderzocht hij de plaats meer nauwkeurig en bespeurde hij, dat deze naar links zacht afhelde.

Eenige stappen met de grootste voorzichtigheid gedaan overtuigden hem, dat de weg hier inderdaad bergaf voerde.

Terwijl hij zich zoo goed mogelijk in de rechte lijn hield, deed hij eerst eenige schreden naar rechts, doch stiet hier op eenen zijmuur, die met aaneengeschoefte balken bekleed was.

Weinige schreden naar links brachten hem aan eene soortgelijke plaats, en hierdoor werd het Walewski duidelijk, dat hij zich in één of ander bergwerk bevond.

Walewski hield zich aan de rechterzij en kwam snel vooruit, daar het uitsteken van de hand voldoende was, om hem zijnen weg aan te wijzen.

Zijne eerste vrees, dat zich buiten hem nog iemand in de bergwerken kon bevinden, was geweken, nadat hem een herhaald, buitengewoon nauwkeurig luisteren had overtuigd, dat geen ander geluid dan het eentonig, melancholisch neervallen van waterdroppels de stilte onderbrak.

Naar water verlangde hij, want zijn dorst was werkelijk onuitstaanbaar geworden.

Hij wilde echter eerst weten, waar hij zich bevond en toen hij plotseling ontdekte, dat de balken aan zijne rechterzijde ophielden, en hij dus waarschijnlijk een hoek moest omgaan, hield hij voorzichtig stand.

Zijne oogen trachtten de duisternis te doorboren, en eindelijk meende hij dan ook een donkerrood, vurig vóórwerp te ontdekken, dat zich echter aan Walewski's rechterzij in de diepte bevond en wel een uitgeblusch heerdvuur scheen te zijn.

Wanneer het hem mocht gelukken daarbij te komen, kon hij zich mogelijk licht verschaffen en de ruimte verlichten, waarin hij zich bevond.

Voor een oogenblikkelijk en ook later terugvinden van de plaats kon dit van groot gewicht zijn. Maar er was groote voorzichtigheid noodig, indien Walewski niet in de diepte, waarin zich thans het schijnsel bevond wilde neerstorten. Hij legde zich weer op den grond en voelde om zich heen, tot zijne hand eene ladder aanraakte, die naar de diepte scheen te leiden. Met de grootste voorzichtigheid trok Walewski deladder naar zich toe en liet er zich langs neer, tot hij weer vasten grond onder zijne voeten voelde. Thans bespeurde hij, dat het meer en meer wegstervende vuur zich op gelijke hoogte met hem bevond, maar liegde zich toch weer op den grond, om al voortkruipende het vuur te bereiken. Eindelijk voelden zijne handen stukjes hout en spanen, die hij zorgvuldig in zijn borstrak verborg. De toenemende warmte overtuigde hem, dat hij het haardvuur allengs naderde.

Hij stond op en had spoedig een houtspander tot een vlam aangeblazen. Deze brandende spander hield hij boven zijn hoofd en zag om zich heen.

Hij bevond zich in eene groote onderaardsche zaal, die in steen was uitgehouwen en waaruit twee bevestigde ladders nog omgeveer twaalf tot veertien voet lager voerden.

Behalve deze leeren scheen nog eene houten met ijzer beslagen deur naar buiten te voeren, doch deze bevond zich in een hoek, waar twee muren der zaal bij elkander kwamen.

Het vuur brandde op een zoogenaamden steelhaard, van welk eene soort van schouw in de vorm van eene ijzeren pijp door de houten deur naar buiten voerde.

(Wordt vervolgd).